Magazine
over onderwijs

inbalans

transities

2023

9 789090 355542

€ 14,95

Medewerkers, vrijwilligers en studenten maken onze organisatie onderscheidend en relevant

Onderwijs is de sleutel tot technische innovatie

Bergen op Zoom behoort tot één van de oudste steden van Nederland. De smalle straatjes, oude pleintjes en eigenzinnige monumenten vertellen het verhaal van een rijk en bewogen verleden, dat al meer dan 800 jaar terug gaat. Wat veel mensen echter niet weten is dat Bergen op Zoom ook heel innovatief is. We hebben een afspraak met Gert-Jan de Koster, directeur/bestuurder Gebouw-T en kwartiermaker Theater de Maagd.

Een organisatie met zo min mogelijk drempels. Al bij binnenkomst in Poppodium Gebouw-T merk je dat je in een soort van communiteit van gelijkgestemden stapt. Waarom is dat belangrijk om te vermelden? Een communiteit of ecosysteem van mensen en organisaties die met elkaar zijn verbonden is een organisatievorm die een goede basis lijkt voor verandering.

De term ecosysteem verwijst volgens Wikipedia naar een verzameling van natuurlijke entiteiten met een eigen doel, die elkaar wederzijds beïnvloeden en samen continu een natuurlijk en optimaal evenwicht creëren. Een denkbeeld dat een handige metafoor voor het begrijpen van organisatie-overstijgende ketensamenwerking biedt, waar meerdere organisaties met elkaar in interactie zijn, een hoger belang delen en zich bewust inzetten om dit belang met elkaar te realiseren. Een samenwerkingsproces in een ecosysteem kent een ontwikkeling die niet centraal wordt aangestuurd. Het is een spontaan proces dat ontstaat door de wil en interactie van samenwerkende partijen. Deze partijen hebben er ieder voor zich belang bij om (maatschappelijke) doelen te verwerkelijken die alleen via samenwerking verwezenlijkt kunnen worden.

Gert-Jan de Koster: “Het mooie van Gebouw-T is dat het niet is gestart als Poppodium, maar als een samenwerking tussen onderwijs, overheid en ondernemingen. Er is vanuit een organisatie met de statutaire naam Stichting podiumkunsten Bergen op Zoom en omgeving (SPBO) een triple helix-samenwerking opgezet (3HO) die zich momenteel ontwikkelt naar een voorbeeld stellende multi helix-samenwerking (MHO). Want een van de belangrijkste conclusies na tien jaar Gebouw-T is; dat de maatschappelijke impact bij meervoudige helix-organisaties belangrijker is dan dat we verwacht hadden. Mens en maatschappij worden het vertrekpunt bij alles wat we doen.”

De afgelopen tien jaar zijn al meer dan zeshonderd mensen betrokken geweest bij SPBO. Het is een plek geworden waar je bij wilt horen. Medewerkers, vrijwilligers en studenten maken onze organisatie onderscheidend en relevant.

Deze nieuwe, co-creatieve benadering zet de organisatie in voor het realiseren van een omgeving waarin publiek, bewoners, makers, artiesten, professionals uit de podiumkunsten, studenten, leerlingen en bedrijfsleven een multi helix-organisatie vormen waarin ‘een leven lang ontwikkeld’ kan worden en waarin gezamenlijk vorm wordt gegeven aan programmering. Met een stadsprogramma dat van betekenis is voor diverse doelgroepen speelt men in op ontwikkelingen in de gemeente en de regio. Met als resultaat een vraaggericht, domeinoverstijgend en een op inclusiviteit gericht aanbod. Dit alles georganiseerd vanuit de locaties theater De Maagd en Poppodium Gebouw-T als makers- en ontmoetingsplekken.

"Er ligt voor ons een grote kans om te zorgen dat we onze bedrijfsfilosofie en financieringsmix op een andere wijze inrichten dan voorheen het geval was. Daardoor kunnen we een duurzame en eigentijdse organisatie ontwikkelen die een internationale uitstraling heeft en tegelijkertijd op lokaal niveau een belangrijke rol speelt", aldus De Koster.

"Vroeger waren we vooral georganiseerd vanuit de primaire processen. Nu zijn onze pijlers maatschappelijke waarde, innovatie, duurzaamheid en een leven lang ontwikkelen. Dankzij de multi helix-samenwerking hebben we een 'coole' plek kunnen creëren waar we vernieuwende technologieën en podiumconcepten kunnen ontwikkelen."

"Met de multi helix-aanpak ingebed in onze organisatiestructuur zetten we in op een duurzame inbedding van het concept. Wij geloven heilig in het principe dat onderwijs dé sleutel is tot technische innovatie. Ook de design-driven aanpak van het onderwijs, waarbij de wens van de artiest centraal staat, is afgestemd op onze manier van werken."

Theater De Maagd en Poppodium Gebouw-T worden de klaslokalen van de toekomst.

De podiumkunstorganisatie SPBO is voor het Amerikaans/Britse concern TAIT de uitvalsbasis voor haar bedrijfsactiviteiten in Europa. Theater De Maagd, uitgerust met de meest geavanceerde techniek van TAIT, zal gebruikt worden als etalage en trainingslocatie voor toekomstige Europese klanten. Daarnaast wordt in samenwerking met de Bergse podia, beroepsopleider Curio en Siemens Digital Industries geïnvesteerd in een compleet nieuwe vorm van techniekonderwijs voor de regio.

Samen werken aan slimme technologieën en technici van de toekomst

Met beroepsopleider Curio, TAIT en Siemens Digital Industries heeft SPBO een compleet nieuwe vorm van techniekonderwijs voor de regio kunnen realiseren. De creatieve en innovatieve oplossingen die studenten en professionals uit de techniek en theaterwereld bedenken en ontwikkelen, bepalen wat het samenwerkingsverband betreft de nieuwe norm op het gebied van theatertechniek. De grensverleggende vorm van opleiden is tot stand gekomen op verzoek van het (regionale) bedrijfsleven. Er is grote behoefte aan hoogwaardig opgeleide technici, die naast technische kennis, vooral denken in creatieve en innovatieve oplossingen.

Om het onderwijs beter te laten aansluiten bij de behoeften van het bedrijfsleven is de opleiding Technicus Engineering ontwikkeld met de inzet open challenges in een zogenaamde hybride leeromgeving aan te bieden. Studenten leren en werken in verschillende omgevingen, zowel op school als bij een bedrijf, instelling of andere praktijkruimte. Daar werken ze in groepen aan multidisciplinaire projecten in opdracht van het bedrijfsleven. De projectgroepen bestaan uit maximaal drie studenten van de opleiding Technicus Engineering, aangevuld met studenten van andere opleidingen en niveaus (voornamelijk niveau 3 en 4), bijvoorbeeld ict-studenten, studenten van andere technische opleidingen en hbo-studenten.

Vanaf 2023 kunnen Curio-studenten van de opleiding Technicus Engineering in Bergen op Zoom kiezen voor de nieuwe uitstroomrichting Smart Technology. Binnen deze uitstroomrichting worden studenten in samenwerking met regionale bedrijfspartners opgeleid. Het curriculum wordt afgestemd op de behoefte en ontwikkelingen binnen de regionale arbeidsmarkt, met focus op vakspecifieke competenties en relevante 21e-eeuwse vaardigheden rondom het thema Smart Technology.

Gebouw-T en De Maagd stimuleren ook het werken in de creatieve en technische sector. Er wordt samengewerkt met het programma 'West-Brabant werkt met Talent', dat talent wil aantrekken, benutten, ontwikkelen en behouden voor een baan in deze sectoren. Trainees krijgen een jaar de kans om binnen de muren van poppodium Gebouw-T en stadsschouwburg De Maagd hun talenten te ontdekken en de boeiende wereld van podiumkunsten, en de techniek die daarbij hoort, te verkennen.

Matchen van talent en waarde wordt steeds belangrijker in de samenleving

De podiumkunstenorganisatie SPBO zet stevig op een mensgerichte organisatie. Drijfveren van medewerkers zijn naast het hebben van competenties belangrijk voor welslagen van de organisatiedoelstellingen. De organisatie heeft een talentenprofiel opgesteld van een multi helix-medewerker, een unicum en daarmee ook interessant voor soortgelijke initiatieven.

Kan er dan een match worden gemaakt tussen talent van medewerkers en de waarde van organisaties? Ja, sinds kort is dat mogelijk. In samenwerking met Rijnconsult Onderwijs en Instituut Gak is door Pontis Managementschool en Universiteit van Antwerpen een onderzoek- en ontwikkelingsproject afgerond dat drie instrumenten hiervoor beschikbaar stelt:

- Een Talentenpaspoort voor de vaststelling van de talenten van een persoon.
- Een TalentenDNA voor de vaststelling van de kenmerkende talenten van functies in een organisatie.
- Een matchingsinstrument dat automatisch bekijkt in hoeverre talentenpaspoorten van personen passen bij functies en de cultuur van een organisatie.

Door de talenten van personen aan het talentenDNA van functies in organisaties te koppelen kunnen mensen en organisaties nog mensgerichter én effectiever worden. Het talentenDNA van een functie maakt het mogelijk te meten in welke mate een persoon de natuurlijke kenmerken (aangeboren talenten) heeft die vereist zijn om in een functie, in een organisatie, duurzaam succesvol te zijn.

Gert-Jan de Koster: ”De ontwikkelingen in de cultuur, economie en politiek vragen om een nieuwe organisatorische benadering van podiumkunsten. Vroeger was het werken in een poppodium iets stoers. Het had een bepaalde status. Nu werken we vraaggestuurd voor een breed en inclusief publiek. De waarde voor de stakeholders is leidend en we zijn behalve een podium ook een verbindende leeromgeving die inspirerend is voor bezoekers, medewerkers, onderwijs en bedrijfsleven. “

“Onze mensen maken daarin het verschil. We zijn een hybride leer- en werkomgeving waar talent en waarde samenkomen en waar duurzaamheid, innoveren, en een leven lang ontwikkelen vanzelfsprekend zijn. Medewerkers worden niet alleen geselecteerd op wat ze kennen, kunnen en begrijpen , maar ook op werkelijke talenten en culturele inpasbaarheid. Door deze vorm van een leercultuur goed in te bedden zijn we niet alleen een aantrekkelijk werkgever, we ontwikkelen er ons ook constant door als impactvolle organisatie.”

rijnconsult
onderwijs

ISBN 978-90-90-35554-2

www.rijnconsultonderwijs.nl